

iuvenis -is m = vir cicer
citer xxx annorum
crēdere = putare

Ovidius -i m
[I.59]
tot pueras... quot

Session II
praemium -i n = munus
quod datur pro beneficiō
re-trahere

statuere -uisse -utum

tantum quantum = tam
multum quam
nimius -a -um = nimis
magnum

clēmēns -entis ↔ sevērus

ignoscere (+ dat): alicui
i. = maleficia alicuius
oblivisci/nōn punire

x(dat) + est
= x has . . .

ōdisse (perf) ↔ amāre

nec enim umquam =
numquam enim

Aemilia: "Fortasse Rōmam abiit ob amōrem alicuius 70
mulieris. Iuvenis est Mēdus: quid nōn faciunt iuvenēs
amōris causā? Crēdō eum apud ^{au} puellam Rōmānam la-
tēre."

Orontēs: "Ergō numquam reperiētur, nam vērum est
quod scripsit Ovidius in librō qui vocatur 'Ars amandī': 75
Quot caelum stellās, tot habet tua Rōma pueras."

Iūlius: "Profectō magnum praemium dabō ei qui ser-
vum meum fugitivum hūc retrāxerit."

Cornēlius: "Quantum pecūniae dabis? Certum pae-
mium statuere oportet." You should, "if behoves you" 80

"parhve"
genihue

Iūlius: "Tantum quantum ille surripuit."

Orontēs: "Centum tantum sēstertiōs? Sānē nōn ni-
mium praemium prōmittis!"

Aemilia autem marītō suō suādet ut clēmēns sit:
"Nōlī Mēdum cruciāre, si eum invēneris. Clēmēns estō, 85
vocative mī Iūli! Centum sēstertiī haud magna pecūnia est, ut ait
Orontēs, nec aliud quidquam surripuit Mēdus."

Iūlius: "An cēnsēs eūm praemium meruisse quod
manūs abstinuit ā gemmīs tuīs? Nimis clēmentēs sunt
mulierēs: quam facile virīs nēquissimīs ignoscunt! At 90
nostra melior est memoria!"

Aemilia: "Nōvistīne hoc dictum: 'Dominō sevērō tot
esse hostēs quo servōs?' Servī enim dominum clēmen-
tem amant, sevērum ōdērunt."

Iūlius: "Servī mē metuunt quidem, nec vērō ōdērunt. 95
Nec enim umquam sine causā servum pūnīvī. Sum do-

minus iūstus.) Servus dominum iniūstum ūdit, iūstum^{acc}
 et sevērūm metuit, nōn ūdit. Nē servō quidem iniūriam
 facere oportet, sed necesse est servōs infidōs aut fugitī-
 100 vōs sevērē pūnire, nec enim quidquam (nisi poena se-
 vēra eius generis) servōs ā maleficiis dēterrēre atque in
 officiō tenēre potest. Neque quisquam mē accūsabit sī
 servum meum cruciāverō aut interfēcerō, id enim est
 iūs dominī Rōmānī. Servum aliēnum necāre nōn licet,
 105 ut scrīptum est in lēgibus, nec vērō ūlla lēx dominum
 vetat servum suum improbum interficere."

Cornēlius: "Nec ūlla lēx id permittit. Nōn idem est
 permittere ac nōn vetare. Solō, (vir sapiēns et iūstus, qui
 Athēniēnsibus lēgēs scripsit,) nūllam poenam statuit in
 110 parricidās. Num ideō cēnsēs cīvī Athēniēnsī licuisse pa-
 trem suum necāre?"

Iūlius: "Ita sānē nōn cēnseō. At quamobrem Solō
 nūllam poenam in parricidās statuit? Quia nēmō Athē-
 niēnsis umquam post hominū memoriam patrem
 115 suum occiderat, nec ille vir sapientissimus arbitrābatur
 quemquām posteā tam inhūmānum scelus factūrum
 esse. At profectō aliud est patrem suum necāre, longē
 aliud servum scelestum capite pūnire, illud enim turpis-
 simum scelus, hoc supplicium iūstum est. Olim iūs erat
 120 patrī familiās nōn modo servōs, sed etiam līberōs suōs
 interficere. Eius reī exemplum memorātur Titus Mān-
 lius Torquātus, qui filium suum cōram exercitū necāri
 iussit quia contrā imperium patrio cum hoste pugnāve-

iūstus -a -um ↔ in-iūstus
 in-iūria -ae f = factum
 iniūstum

nec enim quidquam =
 nihil enim
 pūnire < poena -ae f
 eius generis servī
 = tālēs servī

iūs iūris n (↔ iniūria) =
 quod licet et iūstum est
 lēx lēgis f

vetare ↔ permettere

Solō -ōnis m Selon, a laungiver
 sapiēns -entis = prūdēns
 et doctus

parricida -ae m = qui
 patrem suum occidit
 id-eō = ob eam rem

mīlk.

scelus -eris n = grave
 maleficium
 scelestus -a -um < scelus
 capite pūnire = pūniēndi
 causā interficere
 supplicium -ī n = poena
 sevērissima, poena ca-
 pitis (: vītae)

cōram prp+abl: c. aliquō
 = ante oculōs alicuius

crūdēlis -e = saevus atque inhūmānus	rat! Sānē pater crūdēlis fuit Mānlius, sed illō suppliciō, sevērissimō cēterī mīlitēs dēterrēbantur nē officium dē- 125 sererent."
vetus -eris = antīquus nōnum est + acc + inſin	Aemilia: "Nōtum est veterēs Rōmānōs etiam ergā liberōs suōs crūdēlēs fuisse, nec vērō quisquam hodiē exemplum sūmit ab illō patre crūdēlissimō."
licet + acc + inſin in-validus -a -um	Orontēs: "At etiam nunc patri licet īfantem suum 130 invalidum in montibus expōnere."
necandus/pūniendus -a -um: vir necandus/pūniendus est = virum necāri/pūnīrī oportet	Aemilia: "Pater (qui īfantem exposuit) ipse necandus III est! Nōnne tālis pater tibi vidētur cruce dignus esse?" <small>dignus + abl.</small>
nam-que = nam mōs mōris m = id quod fieri solet	Iūlius: "Certē pater tam inhūmānus sevērē pūniendus est, namque īfantēs invalidōs expōnere est mōs 135 antīquus atque crūdēlis. Aliī nunc sunt mōrēs. Vērum hominem liberum crucī figere nōn est mōs Rōmānōrum; id supplicium in servōs statūtum est." <small>"agains"</small>
cruci : in cruce	Aemilia: "Ergō qui īfantem suum dēbilem ad ferās expōnī iussit, ipse ad bēstiās mittendus est cum aliis 140 hominibus scelestis!"
dēbilis -e ↔ validus	Orontēs: "...et cum Christiānis istīs qui quendam hominem Iūdaeum (tamquam novum deum) adōrant, deōs veterēs Rōmānōs dērident. In convīviis suis sanguinem hūmānum bibere solent, ut rūmor est." <small>145</small>
Christiānus -a -um < Christus; m pl qui Christum adōrant <i>laugh at</i> (dē)	Aemilia: "Nōn omnēs vērī sunt rūmōrēs qui afferuntur super Christiānis."
super + abl = dē	Fabia: "Nec omnēs īfantēs expositī pereunt. Aliī in silvīs ab ipsis ferīs aluntur, aliī inveniuntur ā pāstōribus, qui eōs cum līberīs suis ēducant." <small>150</small>
ēducāre = (līberōs) alere, cūrāre, docēre	